

Udgiftslofter i Danmark

- I. Hvad er udgiftslofter?
- II. Vismændenes rolle?
- III. Hvad er nyt med udgiftslofter?

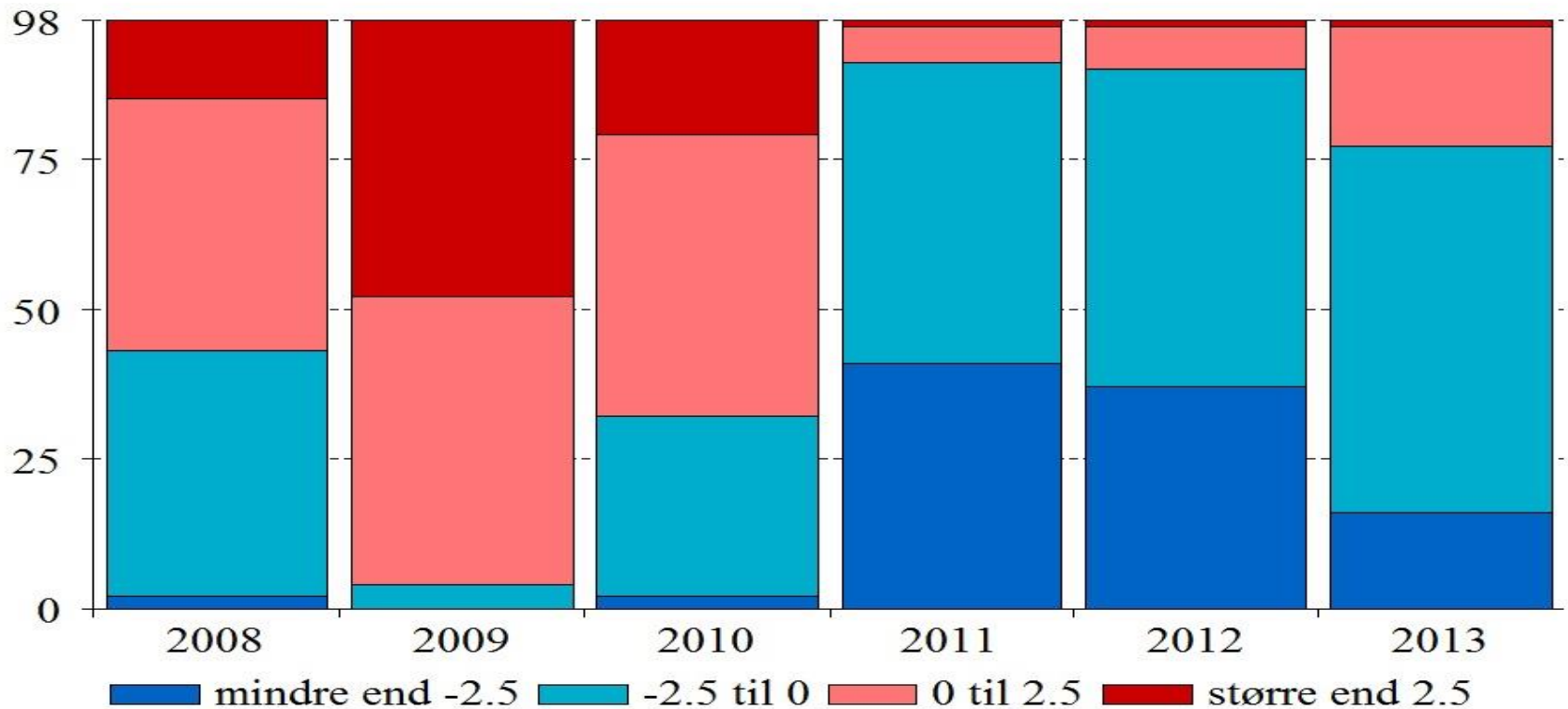
Morten Holm, kontorchef Det Økonomiske Råds Sekretariat

Hvad er udgiftslofter?

Baggrund for udgiftslofter

- Citat fra politisk aftale om udgiftslofter
  - “ *Sverige indførte udgiftslofter i 1997. Styringsystemet er accepteret af både opposition og regering. I Sverige har man overholdt lofterne i alle år*”
- Overskridelser af målsætninger for det offentlige forbrug på 90 mia. kr. i 1993 til 2009.

Budgetoverskridelser i kommuner

Udgiftslofter for 2015 til 2018

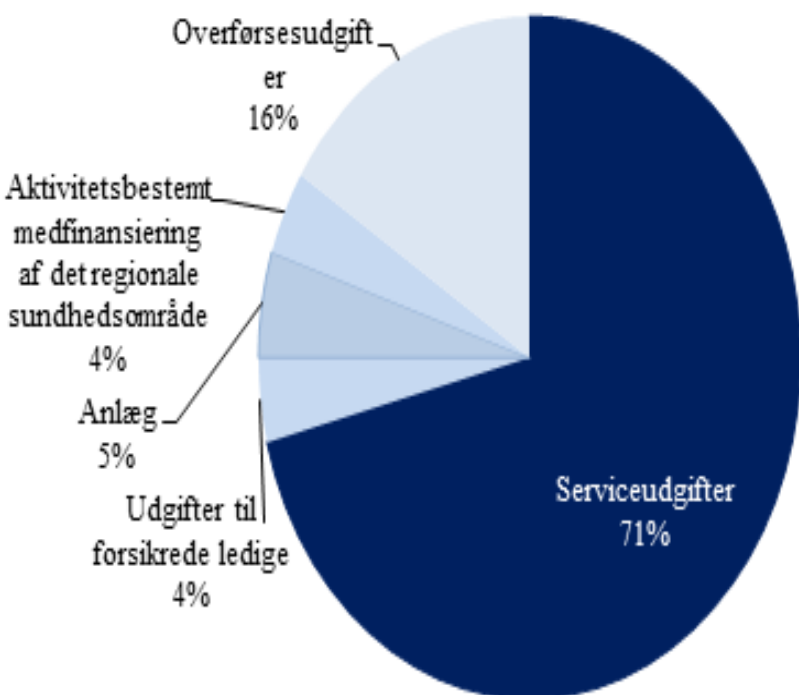
Udgiftslofter, 2015-2018

	2015	2016	2017	2018
	----- Mia. kr., 2015-priser -----			
Driftslofter i alt	533,4	534,9	538,8	542,3
Statsligt delloft for driftsudgifter	191,0	192,5	196,4	199,9
Kommunalt udgiftsloft	234,7	234,7	234,7	234,7
Regionalt delloft for sundhedsudgifter	104,7	104,7	104,7	104,7
Regionalt delloft for udviklingsopgaver	3,0	3,0	3,0	3,0
Statsligt delloft for indkomstoverførsler	258,0	258,5	259,3	256,7

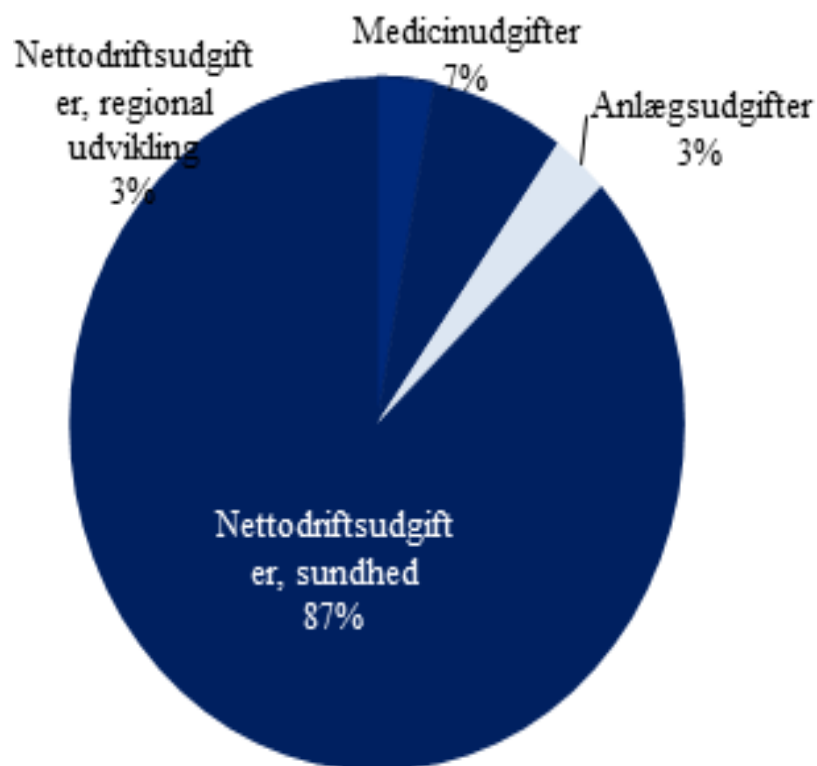
Kilde: Forslag til finanslov for 2015

Andel af udgifter under loft i 2012

Kommunale udgifter

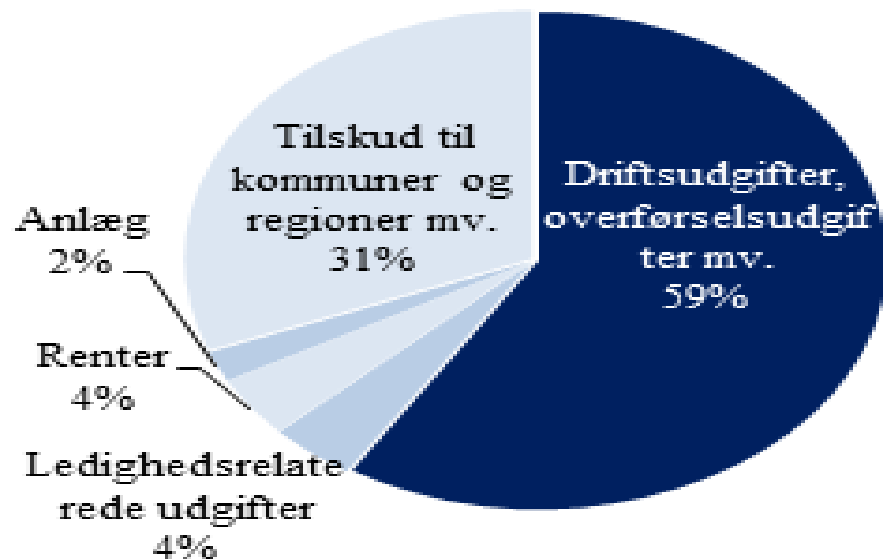

Regionale udgifter

Andel af udgifter under loft i 2012

Statslige udgifter

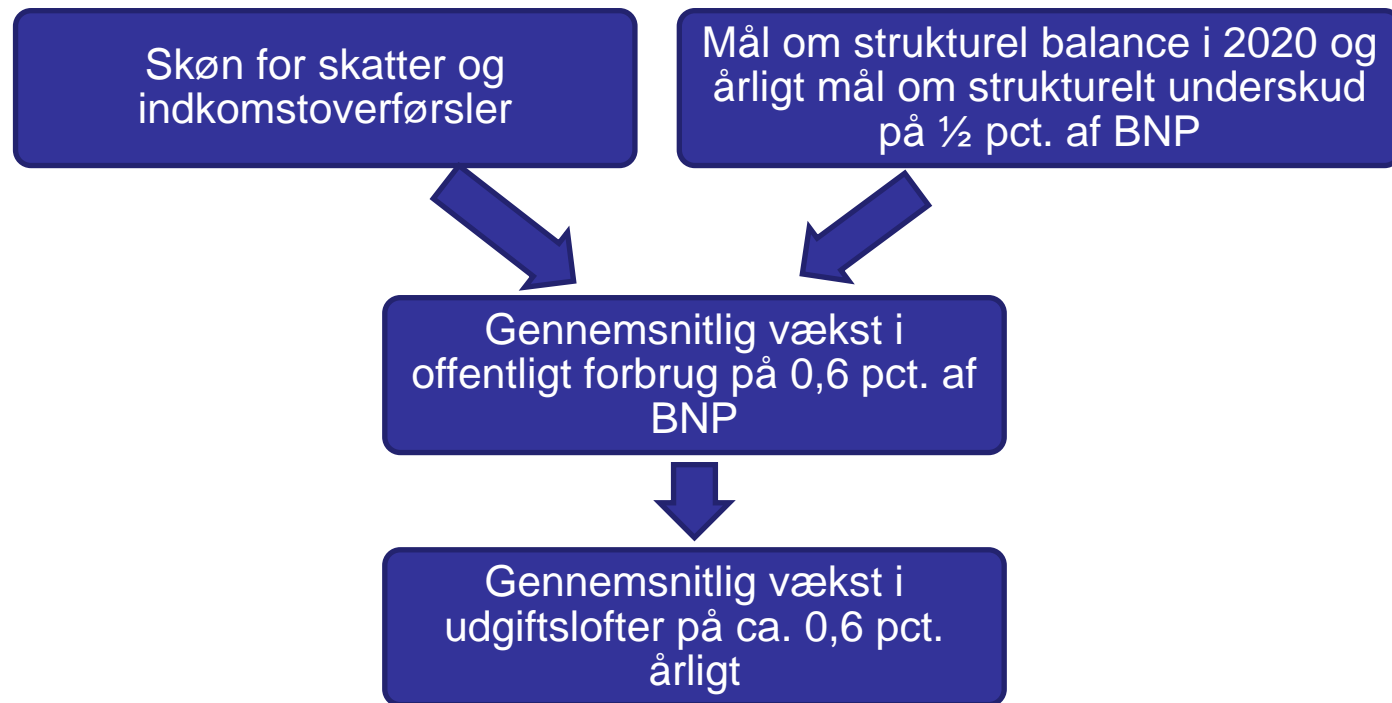

Opgaver - udgiftslofter

- Fastsættelse af nye udgiftslofter for det 4. år
- Budgetforslaget for det kommende år
- Korrektioner af udgiftslofter
- Udgiftslofter skal overholdes i regnskabet

Fastsættelse af udgiftslofter

Nye udgiftslofter for år 4

- Meget tæt sammenhæng mellem lofter og makroøkonomiske fremskrivninger
- Nye udgiftslofter skal være i overensstemmelse med mål for den strukturelle saldo
- Fastsættelsen er veldokumenteret af regeringen
- Vi laver en second opinion på regeringens skøn

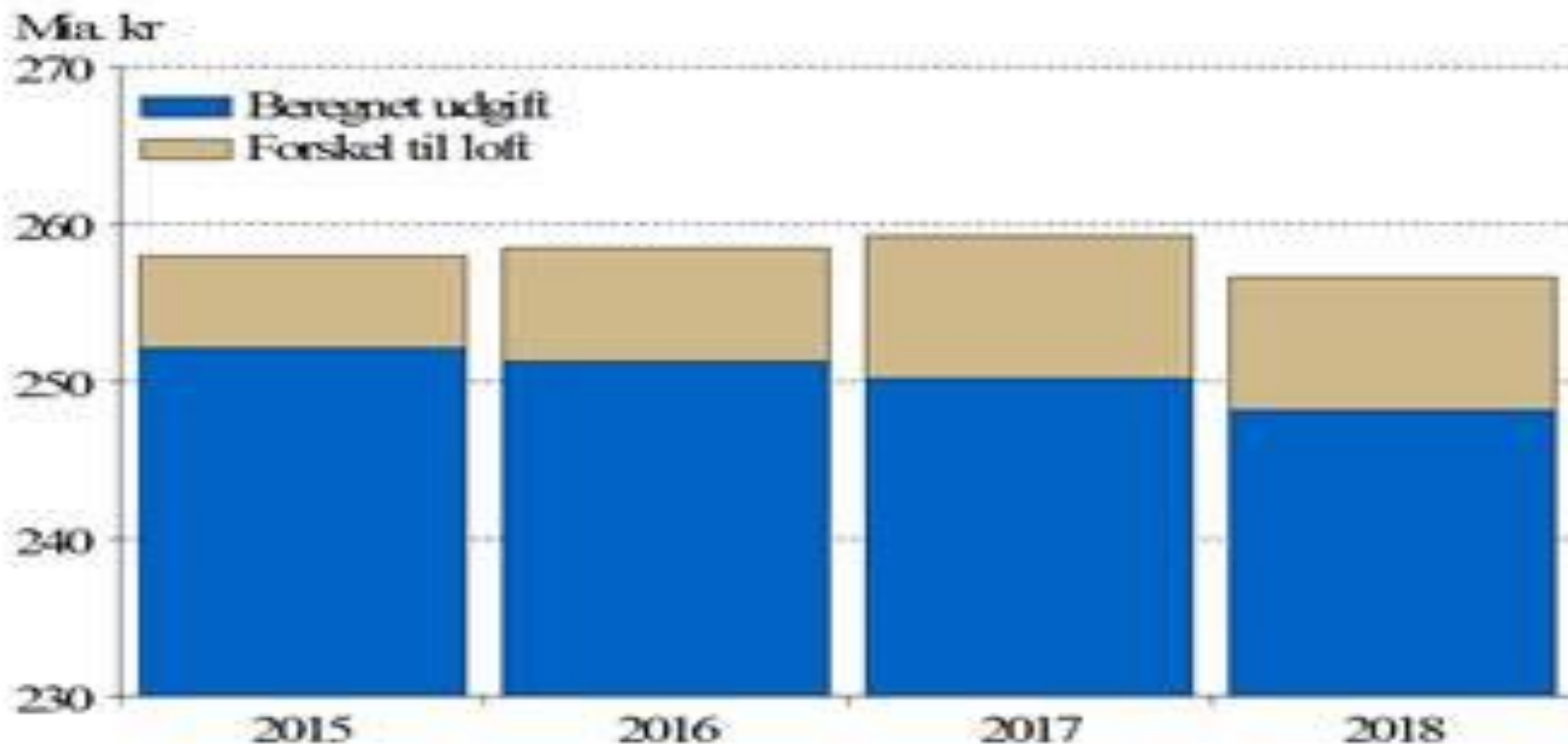
Budgetforslaget for kommende år

- Kontroller udgifter udenfor loft
- Er vi enige i skøn og forudsætninger?
- Er finansiering konkret og besluttet?
- Er summen af udgifter mindre end loftet?
- Er loftet i overensstemmelse med mål for offentlige finanser?

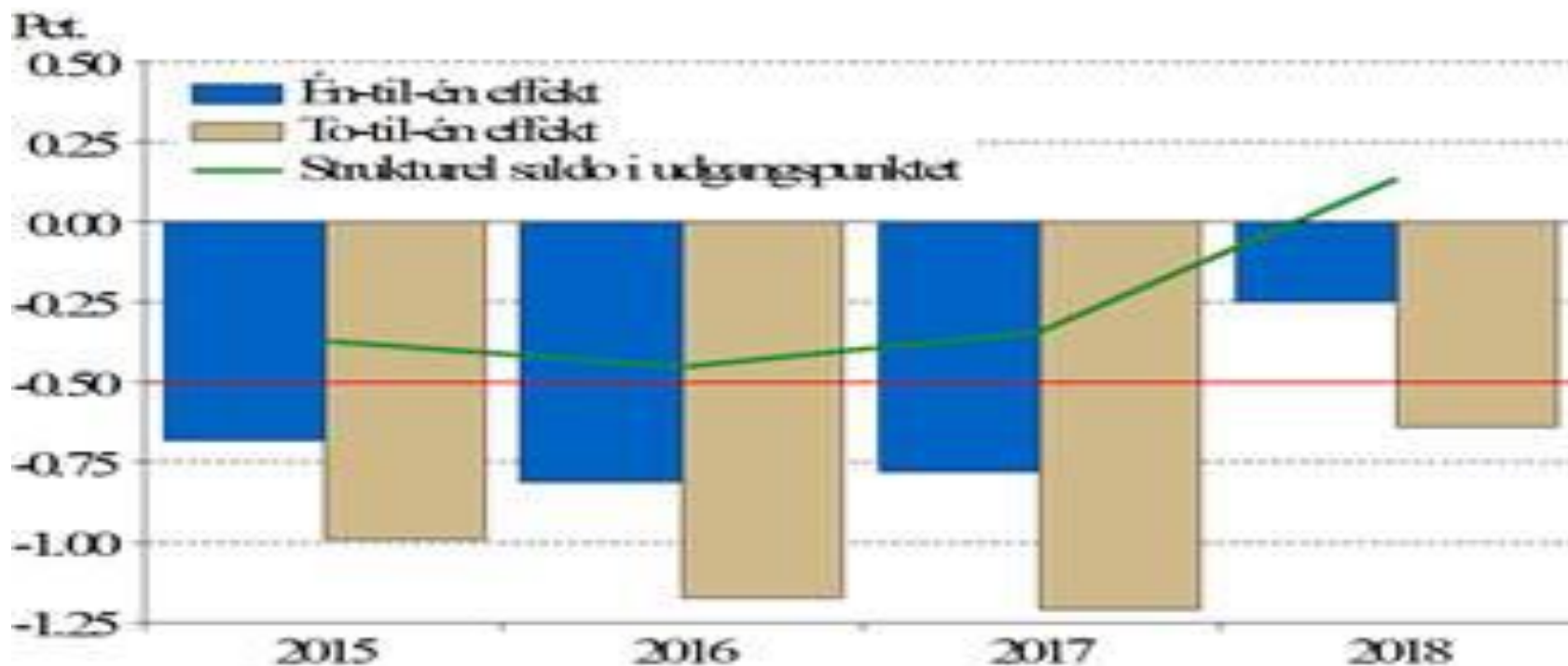
Reserver under driftslofterne

- Ingen central reserve til uforudsete udgifter
- I staten afsættes typisk reserver på ca. $\frac{1}{2}$ pct. af loftet
- De enkelte kommuner afsatte reserver på ca. $[\frac{1}{2}]$ pct. af loftet i 2014

Reserve under loft for indkomstoverførsler

Strukturel saldo med udnyttelse af reserver

Korrektioner af udgiftslofter

- Fuldt finansierede i forhold til offentlige finanser
- Får Folketinget de rigtige informationer?
- Mangler der korrektioner – f.eks. skatteudgifter

Udgiftslofter i regnskabet

- Første gang i foråret 2015 for 2014
- Sanktioner ved overskridelser – finansministeren laver opgørelsen
- Ikke nødvendigt at mål for offentlige finanser overholdes i regnskabet

Hvad er nyt med udgiftslofter?

- Fire årig ramme for udgifter
- Sanktioner ved overskridelser
  - staten – reduktion i budget det kommende år
  - kommuner og regioner – reduktion i overførsel fra stat til regioner for kommende år
- Begrænset mulighed for videreførsler af opsparing

Begrænset betydning for budgetprocessen

- Indgås stadig årlige aftaler med kommuner og regioner i maj
- Regeringen fremlægger finanslovsforslaget i august
- Aftale om finanslov – typisk november
- Der foretages løbende justeringer af udgiftslofterne
- Men rammerne for forhandlingerne ligger fast

Foreløbige erfaringer

- Sanktioner har virket
- Muligheder for omgåelser
  - Skatteudgifter
  - Ikke konkretiseret finansiering
  - Tekniske omflytninger af udgifter mellem årene
  - Mange justeringer afledt af politiske aftaler